

Theo & Vincent

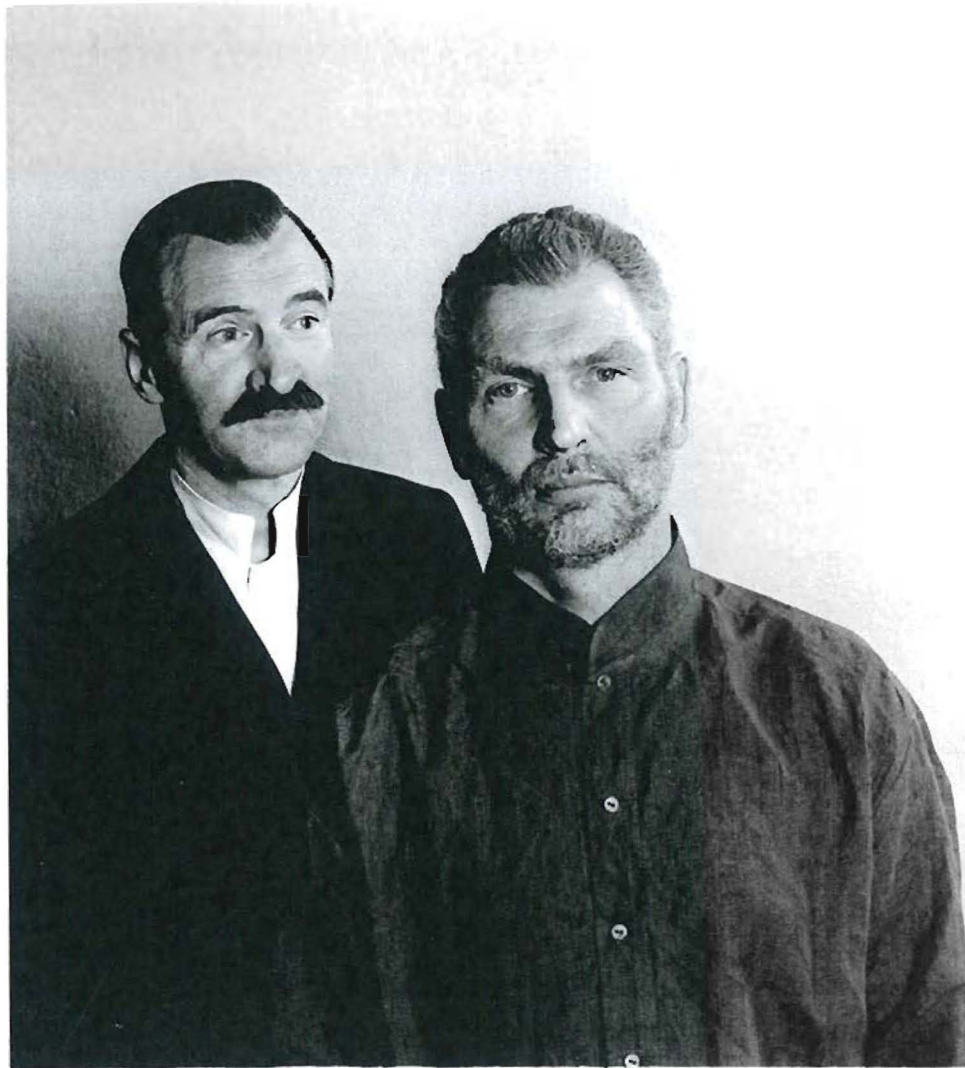
*een briefwisseling
in Nederlandse Gebarentaal*

verslag

VOORWOORD

Voor u ligt het inhoudelijk verslag van de theatervoorstelling Theo & Vincent. Voor een beschrijving van de wijze waarop de voorstelling tot stand is gekomen, verwijzen we naar het bijgevoegde programmaboekje waarin uitvoerige informatie is opgenomen over de voorstelling en over de taal waarin de voorstelling wordt gespeeld, de Nederlandse Gebarentaal.

Amsterdam, december 1999

INLEIDING

De voorstelling Theo & Vincent is in meerdere opzichten een uniek project geweest.

We noemen een aantal aspecten:

- de samenwerking met het Van Goghmuseum
- de samenwerking met het Cultureel Centrum Van Gogh in Zundert
- de lezingen voor doven die op verschillende plaatsen in het land zijn gehouden over het leven en werk van Van Gogh
- de belangstelling uit het buitenland
- de programmering van de voorstelling in het kader van de Kunstkijkdagen
- de gemêleerdheid van het publiek
- de bijdrage van het Fonds voor de Letteren.

SAMENWERKING MET HET VAN GOGHMUSEUM

Medewerkers die verantwoordelijk zijn voor het transcriberen van de brieven van Van Gogh, hebben zich over het script gebogen en de wijze waarop de citaten uit de brieven van Vincent en Theo van Gogh in het script zijn verwerkt.

Het museum heeft beeldmateriaal ter beschikking gesteld van het werk van Van Gogh.

De directie is van het begin af aan enthousiast geweest over de voorstelling en heeft al hun medewerking verleend. Het was de bedoeling dat de voorstelling Theo & Vincent gespeeld zou worden ter gelegenheid van de opening van de nieuwe vleugel en de tentoonstelling over Theo van Gogh, maar het speelvlak en de techniek van het Auditorium bleken na de verbouwing niet te voldoen.

SAMENWERKING MET HET CULTUREEL CENTRUM VAN GOGH IN ZUNDEERT

In het Cultureel Centrum Van Gogh in Zundert heeft op initiatief van Handtheater een voorstelling plaatsgevonden voor mensen die Van Gogh heten. Ruim driehonderd mensen met deze naam zijn aangeschreven. Het Cultureel Centrum heeft de Van Goghs een totaalprogramma aangeboden, met onder andere een bezoek aan verschillende lokaties in Zundert waar Van Gogh heeft geleefd. De voorstelling werd als onderdeel van dit programma bezocht door Van Goghs uit het hele land.

LEZINGEN

Voorafgaand aan de voorstellingen zijn op vijf plaatsen in het land lezingen gehouden voor doven over het leven en werk van Van Gogh. De lezingen werden gegeven in de Nederlandse Gebarentaal. Tevens werd er een diavoorstelling gegeven van het werk van Van Gogh.

Handtheater heeft een verzameling boeken aangelegd over Van Gogh. Deze boeken konden

in de pauze en na afloop worden ingezien.

De lezingen werden zeer gewaardeerd. De voorstelling kreeg voor degenen die de lezing hadden gevolgd, meer diepte en betekenis.

BELANGSTELLING UIT HET BUITENLAND

De heer J.F. la Bouvrie, zakelijk leider van het International Visual Theatre uit Parijs is de voorstelling in De Brakke Grond in Amsterdam komen bekijken. Hij vond de voorstelling zo indrukwekkend dat hij deze in Frankrijk op toernee wil laten gaan. Omdat het IVT op dit moment bezig is met het betrekken van een nieuw gebouw, zijn deze plannen enige tijd opgeschort.

Dominique Janssens, directeur van la Maison de Van Gogh in Auvers sur Oise heeft belangstelling getoond om de voorstelling te programmeren in het kasteel in Auvers sur Oise. Hierover zijn de onderhandelingen nog gaande.

Chikafusa Nishizawa van de Deaf Federation in Japan wil de voorstelling in het jaar 2000 naar Japan halen.

Ook vanuit Duitsland en Finland is voor de voorstelling belangstelling getoond.

Tot nu toe zijn deze plannen niet gerealiseerd. Theo & Vincent is maar voor één seizoen geprogrammeerd, waardoor de voorstellingen in het buitenland onder druk kwamen te staan. Organisatoren in het buitenland hebben meer tijd nodig om een geschikte locatie te vinden en voldoende financiering te regelen.

Mede om deze reden heeft Handtheater besloten om theatervoorstellingen voortaan niet één maar twee seizoenen te spelen.

KUNSTKIJDAGEN

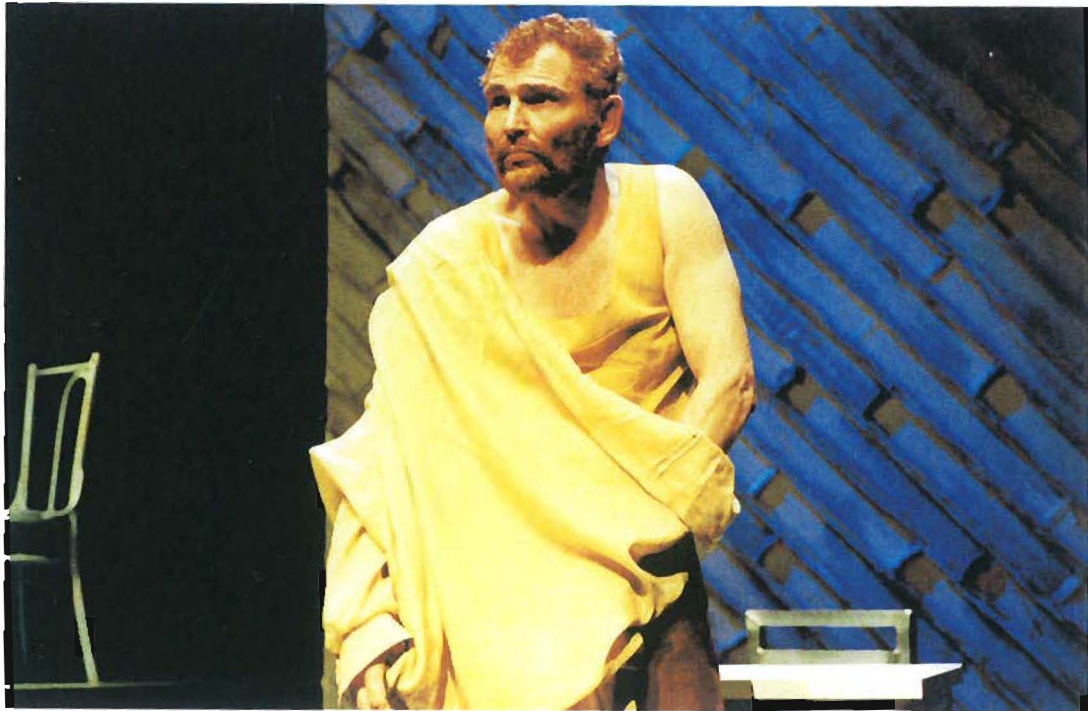
De gemeente Amsterdam, het Bureau Servicetaken Onderwijs (BSO) heeft de voorstelling geprogrammeerd in het kader van de Kunstkijsdagen. Het BSO heeft als taak kunstonderwijs op basisscholen te stimuleren en tijdens de Kunstkijsdagen kunnen mensen uit het onderwijs kennismaken van het aanbod van de Amsterdamse musea.

DE GEMÊLEERDHEID VAN HET PUBLIEK

Theo & Vincent heeft publiek aangetrokken dat vanuit belangstelling voor het leven en werk van Van Gogh de voorstelling ging bekijken. Zij waren aangenaam verrast door de expressieve kracht van de voorstelling en de Nederlandse Gebarentaal. Opvallend was dat Van Gogh liefhebbers aangaven door deze voorstelling een nieuwe kijk op het leven en werk van Van Gogh te hebben gekregen.

DE BIJDRAGE VAN HET FONDS VOOR DE LETTEREN

Het Fonds voor de Letteren heeft een financiële bijdrage geleverd voor de vertaling van de brieffragmenten van het Nederlands naar de Nederlandse Gebarentaal. Daardoor heeft Handtheater extra tijd aandacht aan de vertaling kunnen besteden.

SPEELDATA EN -PLAATSEN

VOORSTELLINGEN

Theo & Vincent is 22 maal gespeeld.

Hieronder vindt u een overzicht van de speeldata, plaatsen en aantal bezoekers.

1998

06/10	De Brakke Grond	Amsterdam	88
07/10	De Brakke Grond	Amsterdam	131
08/10	De Brakke Grond	Amsterdam	102
09/10	De Brakke Grond première	Amsterdam	119
10/10	De Brakke Grond	Amsterdam	125
22/10	Stadsschouwburg	Eindhoven	45
27/10	De Boerderij	Huizen	90
03/11	Theater a/d Parade	Den Bosch	81
14/11	Stadstheater De Tobbe	Voorburg	89
26/11	Theater Romein	Leeuwarden	41

1999

15/01	Stadsschouwburg	Vlaardingen	25
29/01	De Tamboer	Hoogeveen	97
05/02	Stadstheater	Zoetermeer	165
13/02	Bibliotheektheater	Rotterdam	54
14/02	Bibliotheektheater	Rotterdam	63
20/02	Cultureel Centrum Van Gogh	Zundert	81
24/02	Prinsentheater	Groningen	98
25/02	Stadstheater	Wageningen	124
28/02	Junushoff	Tiel	92
12/03	Theater Zuideramstelkanaal	Amsterdam	42
09/04	Auditorium	Aalst, België	254
24/04	De Kloostertuin	Woerden	162

Totaal aantal bezoekers 2.168

Totaal aantal voorstellingen 22

Gemiddeld aantal bezoekers per voorstelling 98

Gemiddelde subsidie per kaartje fl. 54,-

LEZINGEN

De lezingen zijn op vijf plaatsen in het land gehouden in een bejaardenhuis voor doven en in vier ontmoetingscentra voor doven.

De Gelderhorst	Ede	80
SWDA	Amsterdam	55
WEDOZO	Zoetermeer	35
SWEDORO	Rotterdam	30
De Gebarenhof	Voorburg	25
Totaal aantal bezoekers lezingen		225

REACTIES VAN PUBLIEK EN PERS

REACTIES VAN HET PUBLIEK

Na de voorstelling konden bezoekers een reactie in een boek schrijven. Hieronder treft u enkele citaten uit het boek en enkele brieven aan.

De voorstelling was prachtig. Als kunsthistorica vond ik vooral de verbeelding van Van Goghs kunst adembenemend.

Heel geboeid en meegenomen door de emotionele verwikkelingen. Ik had me als horende en min of meer onbekende met gebarentaal wel afgevraagd in hoeverre de expressie van de emoties te volgen zouden zijn, maar het was heel goed te volgen. Mooi bewogen drama.

Zeer gunstig vergeleken met meerdere boeken die ik al over dit onderwerp las. Een boek is koud; hier was duidelijk de intermenselijke band te zien.

Prachtig spel, geweldige lichaamstaal. (...) Ik zou wensen meer toneel zo te zien, omdat ik me nu realiseer dat stemmen ook erg af kunnen leiden.

Integer samenspel. Het dramatisch einde was erg emotioneel. Voelbaar.

De choreografie tussendoor was subliem, de tolk perfect en wat een mooie opbouw... de mimiek van Vincent was uitstekend en het spel van Theo zo mooi neergezet.

Alles vormde zo'n eenheid. Jo die er wel en niet was, de choreografietjes tussendoor, het decor (prachtig dat schildert dat van kleur wisselde) en de extra verdieping met de trap, waarmee niet alleen een mooie compositie bereikt werd, maar die ook extra levendigheid gaf.

REACTIES VAN DE PERS

Voor de voorstelling is veel voorpubliciteit geweest. Omdat de acteurs van Handtheater doof zijn, kiezen kranten vaak voor een achtergrondverhaal bij de voorstelling in plaats van voor een recensie. Toch zijn er enkele recensies verschenen. We citeren:

Broers Van Gogh gebaren hun band. Fascinerend en zonder woorden.
Gooi en Eemlander

Beide hoofdrolspelers geven prachtig spel ten beste in poëtische Nederlandse Gebarentaal. John van Gelder zet niet alleen een herkenbare Van Gogh neer, maar overtuigt ook in zijn verbeelding van diens gekte. Jean Couprie levert een fraaie Theo op. Een wat sombere, zorgelijke gestalte die naast de lichte, dromende Vincent goed overeenkomt blijft. (...)

Met hun vertolking van deze rollen hebben de acteurs hun plaats in het professionele theatercircuit overtuigend verworven.

Woord & Gebaar

Het scheppingsproces dat Vincent doormaakt, wordt sterk beeldend uitgedrukt. Schildertjes worden als in een dans voor het publiek geschapen. Een eenvoudig decor en subtiel lichtgebruik weerspiegelen Vincents schildertechniek en kleurassociaties. (...)

Theo & Vincent is een creatieve uitvoering van de kunstzinnige mogelijkheden van een prachtige taal.

Babel

Een visuele voorstelling vol kleur en beweging.

De Bossche Omroep

De spelers zijn zo goed dat hun lichaamstaal de enige taal lijkt waarmee de waanzin van de overgevoelige Vincent en de vertwijfeling van de bezorgde Theo kunnen worden overgebracht.

Utrechts Nieuwsblad

VERVOLG

Aangezien de geplande voorstellingen tijdens de opening van het Van Goghmuseum niet konden doorgaan, wordt de voorstelling bewerkt tot een reading die gegeven kan worden in de zaal van het Van Goghmuseum.

Mochten de contacten met het buitenland leiden tot concrete plannen, dan wordt de voorstelling ook in Nederland volgend jaar in reprise genomen.